

ŠPORTOVÝ ODBORNÍK

Možnosti právnych vzťahov a z toho
vyplývajúce daňové a odvodové zaťaženie

Sportový odborník podľa § 6 zákona o športe

(1) Športovým odborníkom je

- a) tréner a inštruktor športu,
- b) fyzická osoba vykonávajúca odbornú činnosť v športe na základe odbornej spôsobilosti získanej podľa osobitného predpisu,
- c) fyzická osoba vykonávajúca odbornú činnosť v športe na základe odbornej spôsobilosti určenej predpismi športového zväzu,
- d) fyzická osoba vykonávajúca činnosť v športe, na ktorú sa v súlade s pravidlami súťaže a predpismi športového zväzu nevyžaduje odborná spôsobilosť,
- e) kontrolór športovej organizácie (ďalej len „kontrolór“),
- f) funkcionár športovej organizácie,
- g) dopingový komisár.

(2) Oprávnenie vykonávať činnosť športového odborníka podľa odseku 1 písm. a) až e) vzniká dňom zápisu športového odborníka do registra fyzických osôb v športe.

(3) Športový odborník podľa odseku 1 písm. a) až e) vykonáva činnosť športového odborníka ako **samostatne zárobkovo činná osoba**, ak

- a) **nie sú naplnené znaky závislej práce** alebo
- b) sa so športovou organizáciou **nedohodne inak**.

Uvedená definícia je ...

... natoľko „voľná“ resp. „liberálna“, že v praxi umožňuje niekoľko možností ako vykonávať činnosť športového odborníka:

- pracovný pomer – ak ide o závislú prácu
- dohoda o pracovnej činnosti / dohoda o brigádnickej práci študenta – ako alternatíva ak ide o závislú prácu
- SZČO
- dobrovoľník
- právnická osoba (s.r.o.)

Zaujímavé: ako člen O.Z. môže športový odborník dostať podporu a príspevok z prostriedkov občianskeho združenia – a ten je podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o dani z príjmu oslobodený od dane (a teda aj od odvodov).

Pracovný pomer

- Športový odborník má uzatvorenú pracovnú zmluvu, **postupuje sa podľa štandardných ustanovení Zákonníka práce** (pozor nie podľa jeho zjednodušenej „športovej“ verzie – tá sa vzťahuje len na športovcov so zmluvou o profesionálnom vykonávaní športu).
- Na športového odborníka ako zamestnanca sa tak vzťahujú napríklad ustanovenia o pracovnej zmluve, skúšobnej dobe, práci na dobu určitú, o minimálnej mzde a minimálnom mzdovom nároku, o pracovnom čase, odpočinku, nadčasoch, mzdových zvýhodneniach (nadčas, sviatok), platenom a neplatenom voľne, stravovaní (nárok na gastrolístky), o ukončení pracovného pomeru (výpovedná doba, odstupné) atď.
- Príjem sa zdaňuje obvyklým spôsobom ako u zamestnancov – je **nárok na daňový bonus** (ak je príjem najmenej vo výške polovice minimálnej mzdy), na **nezdaniteľnú časť** 3803,33 eura ročne, ročné zúčtovanie robí na žiadosť zamestnanca zamestnávateľ atď.
- Poistné na sociálne poistenie a poistné na zdravotné poistenie sa platí obvyklým spôsobom ako u zamestnancov – športový odborník **tak je poistený** na dôchodkové poistenie, na nemocenské poistenie, na poistenie v nezamestnanosti, na úrazové a garančné poistenie. Pri zdravotnom poistení a pri príjme do 580 eur mesačne je možné využiť zvýhodnenie – **odpočítateľnú položku**.
- Ak športová organizácia prijíma do pracovného pomeru osobu, ktorá bola najmenej 12 mesiacov na úrade práce, môže využiť tzv. **odvodové zvýhodnenie**, ktoré trvá 12 mesiacov – počas tejto doby sa platí len symbolické úrazové a garančné poistenie. Podmienkou je, že mesačný príjem nesmie prekročiť sumu **574,86** eura pri nástupe do pracovného pomeru v roku 2016 a hranicu **591,61** eura pri nástupe v roku 2017.

Dohoda

Dohoda o pracovnej činnosti (dohoda o vykonaní práce)

- Je výhodná v prípade poberateľov starobných, prípadne invalidných dôchodkov.
- Neplatí sa zdravotné poistenie, nemocenské poistenie ani poistenie v nezamestnanosti. U starobných dôchodcov sa neplatí ani invalidné poistenie.

Dohoda o brigádnickej práci študentov

- Neplatí sa zdravotné poistenie, nemocenské poistenie ani poistenie v nezamestnanosti. Dôchodkové poistenie sa platí len pri príjme nad 200 eur.

SZČO

- Príjem sa zdaňuje podľa nového § 6 ods. 2 písm. e) zákona o dani z príjmov. Postupuje sa pritom rovnako, ako napríklad u živnostníkov. Športový odborník si tak základ dane **zníži o daňovo uznané výdavky**, teda výdavky, ktorých existenciu si vie obhájiť v súvislosti s dosahovaním príjmu zo svojej činnosti. Druhá možnosť sú tzv. **paušálne výdavky**, ktoré sú vo výške 40% z príjmu, najviac však 5040 eur za rok 2016. Od roku 2017 sa paušálne výdavky zvyšujú na **60% z príjmu, najviac 20000 eur za rok**. Okrem toho sa základ dane zníži o zaplatené odvody. Pred samotným výpočtom dane sa od základu dane ešte odpočíta nezdaniteľná časť (3803,33 eura). Sadzba dane je 19%, pri základe dane nad 35022 je sadzba 25% z čiastky základu dane nad túto hranicu.
- SZČO zo svojich príjmov **vždy platí poistné na zdravotné poistenie**.
- Sociálne poistenie platí len vtedy, ak jeho (brutto) príjmy z činnosti SZČO za predchádzajúci rok presiahli stanovenú hranicu – tá bola za rok 2015 daná ako 5148 eur, pre rok 2016 je to **5298 eur** a v roku 2017 bude odhadom(!) cca **5500 eur**.
- Napríklad, ak športový odborník ako SZČO **v roku 2016 nepresiahne sumu príjmu 5298 eur**, od 1.7.2017 (1.10.2017) po dobu 12 mesiacov nebude poistený v Sociálnej poisťovni – a naopak.
- Pri „novootvorenej“ činnosti SZČO sa preto poistné do Sociálnej poisťovne neplatí hneď od začiatku ale platí sa až od 1.7. (resp. od 1.10.) roka, ktorý nasleduje po roku, v ktorom príjem presiahol stanovenú hranicu.
- Pokiaľ SZČO ukončí činnosť, od toho dňa sociálne poistenie neplatí (ak ho dovtedy platil).

Výhodou SZČO je:

- **základ dane si zníži** o vykázané výdavky, resp. o paušálne výdavky – výhodné najmä od roku 2017 pri vyšších príjmoch
- pri začatí činnosti **sociálne odvody neplatí**
- sociálne odvody neplatí pokiaľ si udrží ročný príjem na hranici (5298 eur ročne)

Dobrovoľník

Dobrovoľnícka zmluva podľa § 6 zákona č. 406/2011 Z. z. o dobrovoľníctve.

Podľa § 6 ods. 2 písm. d) sa môže v zmluve dohodnúť:

- stravovanie a ubytovanie
- doprava na pracovisko alebo úhrada cestovných náhrad
- oblečenie alebo iné osobné vybavenie
- alebo príspevok na úhradu nevyhnutých výdavkov

Alternatívne sa môže podľa § 1 ods. 2 písm. c) zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách poskytovať dobrovoľníkovi náhrada – **stravné, kilometrové**. Podľa § 2 ods. 1 druhá veta zákona o cestovných náhradách, pracovná cesta je cesta dobrovoľníka počínajúc nástupom na cestu z bydliska na do miesta plnenia dohodnutej činnosti, končiac návratom do miesta bydliska.

Napríklad dobrovoľník – mládežnícky tréner tak za každú tréningovú jednotku, resp. turnaj alebo zápas môže mať dohodnutý **paušálny príspevok na úhradu nevyhnutných výdavkov vo výške 4-5 eur** = na stravovanie a dopravu, **mesačný príspevok na oblečenie 20 eur**, na **mobilné hovory 20 eur** a podobne. Tieto náhrady tak môžu dosiahnuť mesačne sumu 100-150 eur.

Podľa § 9 ods. 2 písm. x) zákona o dani z príjmov sú uvedené plnenia oslobodené od dane – to znamená aj od odvodov.

Dobrovoľník (pokr.)

Podľa § 6 ods. 2 písm. e) sa môže dohodnúť náhrada za stratu času dobrovoľníka zapísaného v informačnom systéme športu za každú hodinu vykonávania dobrovoľníckej činnosti v športe najviac vo výške hodinovej minimálnej mzdy, teda 2,328 eura v roku 2016 a 2,50 eura v roku 2017. Napríklad pri 20 tréningových jednotkách a zápasoch v rozsahu 3 hodín za jednotku (vrátane cestovania) tak môže ísť v roku 2016 o sumu 140 eur mesačne, v roku 2017 až 150 eur mesačne.

Náhrada za stratu času je zdaniteľný príjem podľa § 8 ods. 1 písm. r) zákona o dani z príjmov. Avšak podľa § 8 ods. 1 písm. m) zákona o dani z príjmov sa zdaní len suma ktorá v úhrne takýchto príjmov za rok presiahne 500 eur. Pozor, suma ktorá sa zdaní, následne podlieha aj odvodom na zdravotné poistenie (14%).

Dobrovoľník (príklad)

Napríklad mládežnícky tréner bude mať v roku 2017 dobrovoľnícku zmluvu na obdobie 10 mesiacov v roku. Podľa zmluvy má nárok na:

- príspevok na úhradu nevyhnutných výdavkov 4 eurá na tréningovú jednotku, 5 eur na zápas a 10 eur na celodenný turnaj.
- príspevok na oblečenie a mobil 30 eur mesačne,
- náhradu za stratu času 2,50 eura za hodinu.

Za celý rok 2017 bude mať tréner vyplatených spolu **800 eur** na úhradu nevyhnutných výdavkov, oblečenie a mobil. Tento príjem je celý **oslobodený od dane**.

Ďalej bude mať vyplatených **900 eur** náhrady za stratu času. Z tejto sumy je **500 eur** oslobodených od dane a **400 eur** je zdaniteľný príjem. Zo sumy 400 eur tak tréner zaplatí daň 19% čo bude **76 eur** a zdravotné odvody 14% čo bude **56 eur**.

Spolu tak z celkového ročného príjmu **1700 eur** zaplatí tréner na dani a zdravotných odvodoch **132 eur** (necelých 8% z príjmu).